

BOB A TOM

Expedícia Afrika

FRAGMENT

KOMIKSY

HÁDANKY

DOBRODRUŽSTVÁ

Bob a Tom Expedícia Afrika

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

Bob a Tom – Expedícia Afrika – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

 ALBATROS MEDIA a.s.

OBSAH

ODCHOD Výprava Boba a Toma sa začína.	6
ÚVOD Trochu dlhší Tomov úvod.	8
PRASA BRADAVIČNATÉ O zvierati, ktoré je také škaredé, až je roztomilé.	10
RODINNÉ KROCHKANIE Čo je také super na krochkaní v bahne?	12
NAOZAJ? Ako ocko kanec prišiel o kly.	14
HYENA Hlavná upratovačka a jej pracovití priatelia.	16
KTO SA SMEJE NAKONIEC? Čistenie zubov vám môže zachrániť život.	18
ZEBRA Prúžky sú vždy v móde.	20
MASKOVANIE Bob a Tom sú neviditeľní, čo nemusí byť vždy výhoda.	22
NAOZAJ? Prečo všetky zebry utekajú?	24
LEV Byť kráľom nie je také ľahké, ako by ste čakali.	26
PRECHÁDZKA PO PÚŠTI Kde nie je jednoduché nájsť vodu.	28
NAOZAJ? Prečo zebry neutekajú?	30
BYVOL AFRICKÝ Nebezpečný bylinožravec, ktorý má rád vtáky.	32
SILA UMENIA Aj byvol sa vie usmiať.	34
NAOZAJ? Čím levy nahnevali byvola?	36
NOSOROŽEC Sivé zviera, ktoré sa napriek tomu označuje za čierne či biele.	38
HRA Liek na smútok.	40
NAOZAJ? Uvedomuje si nosorožec, čo vidí?	42
VÝSTROJ Užitočné predmety, informácie a zaujímavé skutočnosti.	44
ŠIMPANZ Keď sa opičenie berie vážne.	46
OPIČENIE Maskovanie je niekedy užitočné.	48
NAOZAJ? Majú šimpanzy rady vodu?	51
OKAPIA Samotár, ktorý robí všetko po svojom.	52

OPALOVANIE Keď klame aj lístie.	54
SURIKATA Je zvedavá, ale nič sa nepýta, len počúva.	56
ZVEDAVOSŤ Je zvedavý, ale nikdy nepočúva a nevie mlčať.	58
NAOZAJ? Čo robia surikaty s kobrou?	61
HROCH Obor a trpaslík.	62
ZÁCHRANA Dobrý skutok si zaslúži odmenu...	64
NAOZAJ? Vidíte niečo čudné?	67
GEPARD Svetový rekordman v šprinte na 100 metrov.	68
PRETEKY Je život rýchlejší na dvoch nohách alebo na štyroch?	70
NAOZAJ? Bojí sa najrýchlejší vták geparda?	73
PŠTROS Vták, ktorý radšej behá, ako lieta.	74
VEČERA Žiadne jedlo nie je nudné, keď ste hladní.	76
SLOŇ Nemá dlhý nos preto, že by bol smutný.	78
NAHÁŇAČKA Všetkého veľa škodí aj pri zábave.	80
NAOZAJ? Chodia slony na ryby?	82
KROKODÍL Predstavte si, že by vedel lietať!	84
RYBAČKA Krokodíly zachraňuje humor.	86
ŽIRAFÁ Pozerá sa na všetkých zhora, ale na nikoho zvrchu.	88
KEĎ JE ČAS PIŤ ... Nepríjemnosti so smädom...	90
NAOZAJ? Prečo sa žirafy musia rozkročiť?	92
ZBOHOM, AFRIKA Posledná prehliadka!	94
RIEŠENIE Podarilo sa vám vyriešiť hádanky?	96

Som vďačný, že som mohol precestovať divú africkú krajinu so svojim kamarátom Tomom. Pri našich dobrodružstvách neboli ohrozené žiadne zvieratá, vlastne práve naopak...

ODCHOD

Kamaráti trú si dlane,
Afrika už volá, pane.

Lietadlo našich dvoch priateľov pristalo skoro ráno na letisku v kenskom hlavnom meste Nairobi. Veľmi sa tu nezdržiavali. Boli takí natešení, že hneď chceli ísť ďalej.

Sme tu,
Afrika!

Hurááá!

Najskôr, samozrejme, potrebovali zohnať nejaké auto, pretože nemienili ísť pešo. Tom kúpil dosť ojazdený džíp. Podľa jeho názoru bude stačiť - nemusí to byť práve fáro, hlavne, že ide! A tak ním šli... teda nejaký čas.

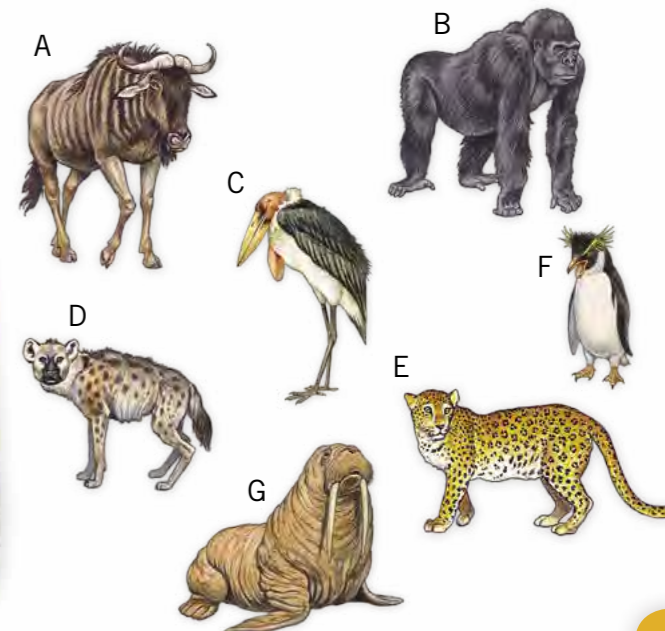
SME TU, AFRIKA!

Tom si ešte pred odchodom starostlivo preštudoval mapu, aby v Afrike nezablúdili. Každá farebná časť predstavuje inú krajinu. Nájdite zvýraznené krajiny podľa tvarov a vyznačte ich polohu na mape.

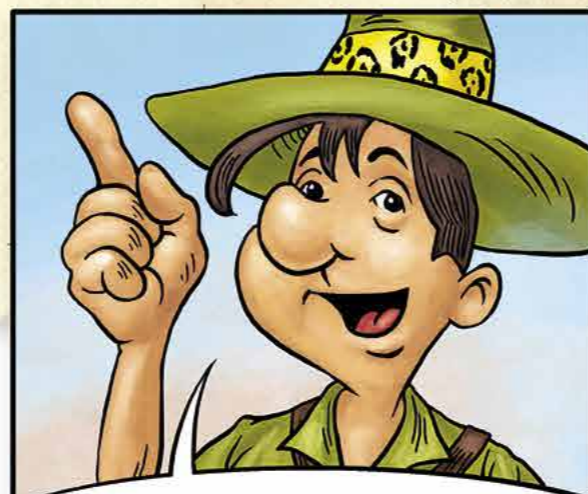
CUDZINCI, Z KOLA VON

Dve zo zvierat dolu na tomto kontinente nežijú. Viete ktoré?

ÚVOD

Príroda je hotový zázrak. Ako dieťa som sníval o tom, že sa stanem lovcem, pretože som si myslel, že nič nie je dobrodružnejšie. Domnieval som sa, že lov zvierat je náročná a hrdinská činnosť. Neskôr som si uvedomil, že poznávanie zvierat a pochopenie ich správania je oveľa ťažší a ušľachtilejší cieľ.

Rozhodol som sa zasvätiť život odhalovaniu tajomstiev prírody. Cestujem po svete, aby som videl všetky zázraky na vlastné oči, a pomáham ľuďom pochopiť, aké je dôležité chrániť prírodu a všetko, čo v nej žije. Veľa druhov už, bohužiaľ, z našej planéty zmizlo.

Viem, že môžem pre zvieratá veľa urobiť. Nie som vedec, ale čítal a počul som veľa vecí, vďaka ktorým sú moje cesty úspešné. Môžem sa spoľahnúť na skúsenosti, ktoré som získal vďaka svojim dobrodružstvám. A okrem toho ma všade sprevádza môj oddaný kolega a priateľ Bob. Veľmi mi pomáha a ja sa s ním na revanš delím o svoje vedomosti, pretože som aj učiteľ.

Kto vás môže napríklad naučiť, ako nejazdiť v africkej divočine?

Môj detský sen sa nakoniec splnil. Som lovec zážitkov s vedomosťami ako zbraňami v nepriemenných situáciách. Bob zapisuje všetky moje dobrodružstvá a chce z nich zostaviť knihu. Aspoň sa tak čitatelia poučia z mojich zážitkov. Samozrejme, budem musieť Bobove zápisky najskôr prejsť, pretože sa občas nechá uniesť. . . Musím dať pozor, aby veľmi nepopustil uzdu svojej fantázií. Napokon, nevolajú ma Tom – čestný lovec pre nič za nič.

Džíp čoskoro nechali za sebou, pretože odmietal ísť ďalej. Postarajú sa oň neskôr, keď budú mať čas. Pokračovali pešo, čo Tomovi podľa všetkého vôbec neprekážalo – aj tak nebol veľký fanúšik technických vymožeností. Hovoril si, že vďaka tejto zmene bude ich cesta dobrodružnejšia a náročnejšia. Netušil, že bude mať pravdu.

PRASA BRADAVIČNATÉ

Hrboľatú tlamu škl'abí,
samo sebe sa však páči.

Predstavte si,
že by som mal
podobné kly
a bradavice.
Musel by som
si kláknúť na
lakte, aby som
dosiahol do misky,
a nemal by som
nôž ani vidličku.
A nepoužíval
by som ani
nijaký iný riad.

Musím povedať,
šéfko, že sa
napchávate ako
pra... totiž ako
párnokopytník.
Pekne by ste
zapadli do ich
stádočka.

Tom s Bobom vyrazili z Nairobi na sever. Najskôr chceli navštíviť dedinu, kde žila Bobova rodina. Ale pešo? Obaja priatelia boli zvyknutí chodiť pešo a aj africké horúčavy celkom dobre znášali. Napriek tomu sa však po ceste museli niekoľkokrát zastaviť. Po niekoľkých hodinách mal Tom pocit, že sa nevyhnutne potrebuje okúpať. Želanie sa mu čoskoro splnilo, aj keď nie práve tak, ako by sa mu to páčilo.

Krátky krk, široká hlava,
nos ako dve kolesá,
zovňajšok nuž žiadna sláva,
má však rozum? Trochu, zdá sa.

Škaredé je ako Golem,
poviem vám však zvesela,
až to ľuďom oči kole,
v podstate sme priatelia.

Všetci sa viac-menej zhodnú na tom, že prasiatka sú roztomilé či dokonca krásne. A o väčšine z nich to môžete povedať, aj keď rastú. Prasiatka bradavičnaté sú predsa len výnimkou, pretože ich hlavy prechádzajú pri raste významnou premenou.

V porovnaní s telom sa im hlava zväčší a vyrastú na nej zvláštne hrboly či bradavice. Odtiaľ majú svoje pomenovanie. Prasiatám bradavičnatým narastú aj kly, a tým stratia svoj roztomilý vzhľad. Majú taký krátky krk, že musia krčiť predné nohy, aby dosiahli na zem. Často sa v tejto zvláštnej polohe plazia a hľadajú koreňky a chrobáky. Tak sa krmia odmlada, preto sa im na predných nohách, o ktoré sa opierajú, vytvoria vankúšiky.

Prasatá bradavičnaté sa s obľubou vávajú v bahne, ale ak ich napadne lev alebo nejaká iná veľká šelma, okamžite utekajú do svojich nor. No aj napriek tomu sú ochotné nasadiť život, ak ide o obranu rodiny, čo je ušľachtilá vlastnosť, najmä u zvierat a inak považovaného za ohavu.

Veľké mačky pre nich, bohužiaľ, nepredstavujú jedinú hrozbu - od pradávna ich lovia aj ľudia. Z ich klov sa dodnes vyrábajú šperky, obľúbené predmety, ktoré tradične nosia muži aj ženy z etiópskeho kmeňa Mursi. Púštne prasiatka sa podobajú na svojich bratrancov zo saván, len sú menšie. Ich počet v posledných rokoch výrazne klesol.

Rodinné krochkanie

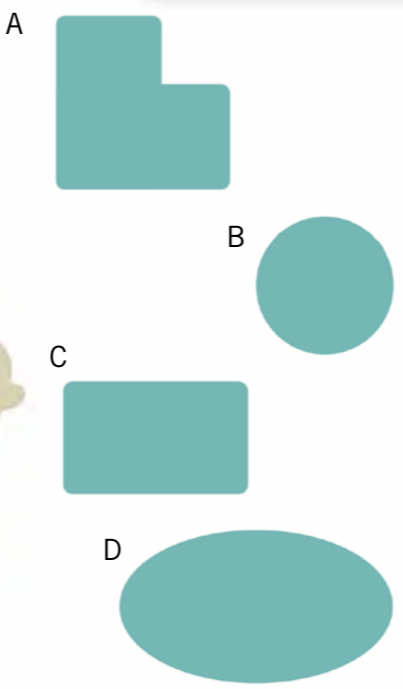
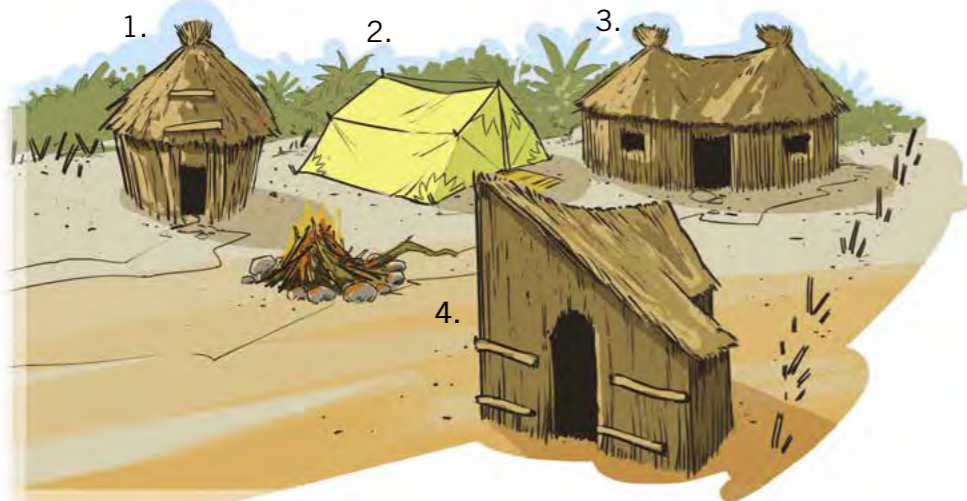

Zem päť miliónov rokov obývalo divé praveké prasa bradavičnaté z rodu *Nyanzachoerus*. Stretnutiu s ním sa vyhýbali aj dávne mačky veľkosti leoparda patriace do rodu *Megantereon*.

TÁBORISKO

Čoskoro bude tma a naši priatelia si musia nájsť miesto na táborenie. Rodine prasiat bradavičnatých hádam nebude prekážať, že sa usadili neďaleko ich domova. Pospájajte stany s príslušnými pôdorysmi.

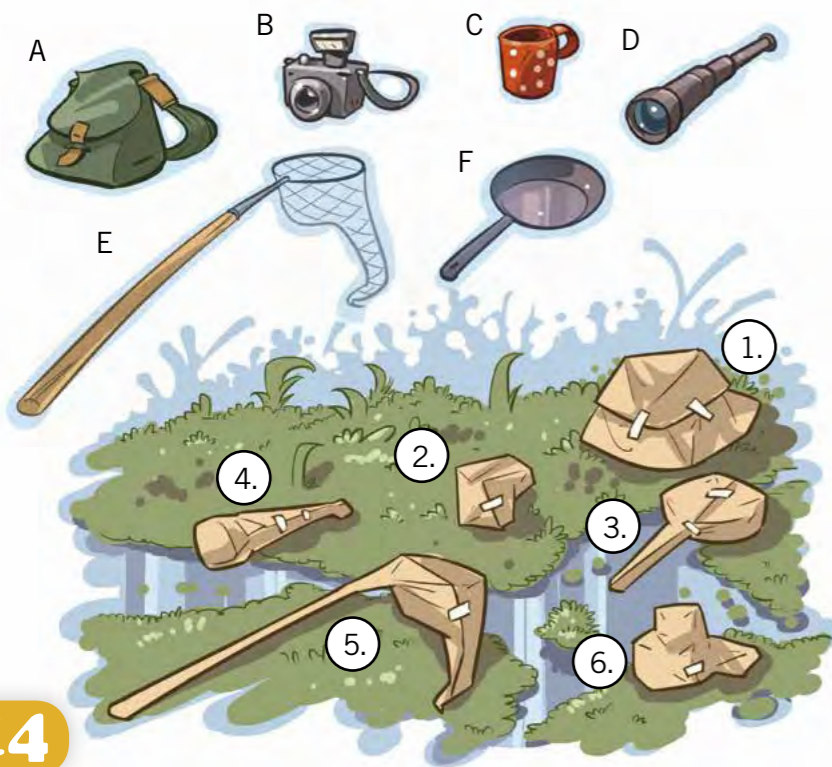
ODRAZ VO VODE

Ocko kanec sa na seba nikdy nepozeral do zrkadla. Jedného dňa však bol zvedavý, ako vyzerá jeho odraz v jazere. Skoro nemohol uveriť vlastným očiam. Pochyboval, že je odraz presný, a rovnako by ste pochybovali aj vy, keby ste sa pozreli zblízka. Nájdite a zakrúžkujte päť malých rozdielov.

ZABALENÁ VÝBAVA

Tom zabalil na cestu príliš veľa vecí, ktoré so sebou nemohol ťahať, keďže putovali pešo. Každý kilogram navyše by predstavoval veľkú nevýhodu pri prechode cez mokrade. Preto Tom pošle tieto predmety domov z najbližšej osady, na ktorú narazia. Väčšinu z nich našťastie ešte ani nevybalili. Nájdite a pospájajte predmety s príslušnými balíčkami.

NAOZAJ?

Ako ocko kanec prišiel o kly

Keď sa nad tým zamyslíte, nie je ťažké uhádnuť, čo sa stalo. Bolesť zubov býva naozaj otravná!

To vie dobre aj ocko kanec, ktorého už niekoľko dní boleli zuby. Preto požiadal kamaráta, či by mu nepomohol zbaviť sa zlomeného kla. Doktor Škvrňák hneď začal s liečbou, ale trhanie zuba nie je nikdy jednoduché. Syn ocka kanca sa rozhodol, že si vezme ockovu radu k srdcu a bude sa o svoje zuby príkladne starať. Hneď odbehol a poriadne si ich vyčistil. Keď sa vracal domov, začul srdečný smiech. Zdá sa, že „liečba“ bola úspešná.

Naozaj sa to odohralo takto? Alebo máte iný nápad? Skúste porozprávať vlastný príbeh. Veľa zábavy!

HYENA

Či sa smeje a či vrčí ticho,
vždy jej pritom škvrka bruško.

Hyeny naozaj oceňujú môj skvelý zmysel pre humor. Povedal som im prostoduchú slovnú hračku a ony sa išli potrhať od smiechu.

Máte úplnú pravdu, šéfko! Rozosmiali sa, len čo im niekto povedal vaše meno.

Tom si spokojne vykračoval po tráve. Mal pocit, že práve sa začal ďalší skvelý deň, preto nechápal namrzenosť svojho spoločníka. Začal mu rozprávať žartovné príbehy, ale Bob nebol sklúčený, len spomínal na detstvo. Jeho rodina bola veľmi chudobná a často sa museli zaobiť bez základných vecí. Dedko šaman ho napriek všetkému vždy vedel rozveseliť. Pri tej spomienke sa Bob usmial, čo upokojilo aj Toma. Humor je najlepší liek.

Zvedavá je, chytrá veľmi,
zarúja si na mesiačik,
patrí medzi rýchle šelmy,
všetko zje až na ploskáčik.

Zdvorilá je, vychovaná,
stále s dobrou náladou,
smeje sa vždy skoro zrána –
čomu? To je záhadou.

Hyeny škvrnité nie sú veľmi pekné. Majú prekvapivo krátke zadné nohy, ktoré vyzerajú, že nie sú vhodné na beh. Okrem toho sa okolo nich stále vznáša nepríjemný zápach. To je jeden z dôvodov, prečo sa ľudia domnievali, že hyeny žerú len zdochliny. Často ich prezývajú „smejúce sa hyeny“ pre zvláštny zvuk, ktorý vydávajú. Levy ho neradi počujú, najmä keď ich presila týchto zvierat odháva od ulovenej koristi.

Smiech hyeny nie je znamením toho, že by ich niečo rozveselilo. Je to len ich spôsob, ako povedať, že chcú svoj podiel. Ako náhradu za nevelmi šťastný zovňajšok matka príroda poskytla hyenám niekoľko prospešných vlastností.

Ich zuby a čeľuste sú vhodné na drvenie aj tých najtvrdších kostí. Preto sú hyeny škvrnité spolu so svojimi sesternicami hyenou hnedou a hyenou pásavou, považované za najlepšie upratovačky na afrických savanách.

V Afrike žije ešte jedna ich príbuzná, uznávaná bojovníčka s termitmi. Jej zuby a čeľuste nie sú také silné, ale má jednu obdivuhodnú vlastnosť. Európski osadníci sa od domorodcov dozvedeli, že blízko žijúce hyenky cibetkovité môžu zachrániť ich domy pred nájazdmi termitov, čo bol pre nich vážny problém. Hyenky sa živia prevažne termitmi a spotrebujú ich skutočne veľa. Preto boli domestikované a stali sa jednými z najobľúbenejších pomocníkov ľudí žijúcich v danej oblasti.

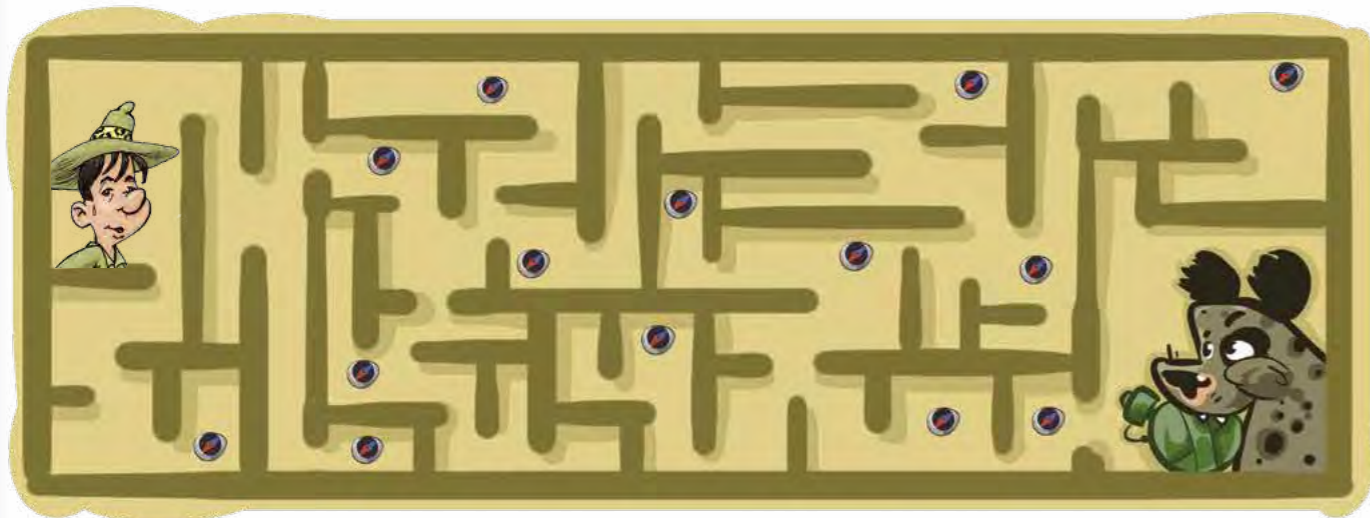

Kto sa smeje nakoniec?

BLUDISKO

Tomovi sa stratila poľná fľaša. Zrejme mu ju ukradla samopašná hyena. Hyena fľašu nepotrebuje, ale bola by škoda, keby ju poškodila svojimi silnými zubami. Pomôžte Tomovi čo najrýchlejšie nájsť fľašu a spočítajte, koľko kompasov pozbierate po najkratšej ceste bludiskom.

Medzi africkými „upratovačmi“ nájdeme aj veľa druhov vtákov, ktoré sa zvyčajne vyskytujú v krdľoch. Keď uvidia mŕtve zviera, okamžite sa pustia do práce. To isté možno povedať o hyenách, ktoré nemajú veľmi rady konkurenciu. Hyeny však väčšinu času trávajú lovom.

Koniec.